

Bağımsızlık
Demokrasi
Sosyalizm
Kavgasında

Öncü

12 Mayıs 1976

YIL 1 SAYI 7

FİYATI 200 kuruş

Deniz, Yusuf, Hüseyin, Faşizme Karşı Dövüştü- ler. Anıları Yaşayacak... 6 Mayıs 1972

SESSİZ KATLİAM!

Burjuvazinin bilinen gerici saldırısı çok yönlü olarak devam ediyor. Bir yandan sessizce bir katliam sürdürülürken, diğer yandan da mevcut demokratik özgürlükleri gaspeden kanun tasarıları hazırlanıyor. İşçi ücretlerinin dondurulması için burjuva sınıfının yaptığı çağrı doğrultusunda çaba gösteriliyor. 12 Mart faşizmi sırasında olduğu gibi, yeniden artan bir şekilde grev ertelemelerine başvuruluyor. Kısacası burjuvazinin gerici saldırısı, emekçi yığınların elinde ne varsa onu gaspetmeyi amaçlamakta, onları karanlık bir geleceğe doğru sürüklemeye çalışmaktadır.

Katliam devam ediyor. Son bir hafta içerisinde 3 ilerici işçi ve öğrenci öldürüldü. Yaralı sayısı ise çok daha fazla. Artık bu olaylar, yani faşistlerin sistemli bir şekilde sürdürdükleri bu katliam günlük sıradan olaylar haline geldi. En "demokratik" basın bile bu olayları sessizce geçiştirmektedir.

MC iktidarı, son gelişen kitle gösterileri karşısında büyük bir telaşa kapılmış, ne yapacağını bilemez durumda, kendinden olmayan herşeyi saldırmaktadır. Kendinden geçmiş bir halde hayvanca saldırısını sürdürmektedir. Emekçi yığınlar için ne varsa, bütün bunları yok etmeyi amaçlamaktadır. MC iktidarı, artık öldürülen işçi ve öğrencilerin cenazelerini bile kaçırmakta, yapılan cenaze törenlerinden bile rahatsız olmaktadır. MC iktidarı yürüttüğü politika ile emekçi yığınlarından tecrit olmuş, iflâsa sürüklennmiştir.

İşçiler, fabrikada faşistlere yer vermeyin!

Fabrikada faşist ve gerici güçler, sistemli bir şekilde fabrika ve işçi semtlerine sızmağa ve kendilerine kitle tabanı sağlamağa çalışıyorlar. Bu gerici güçler, emekçi yığınlarını yaşantılarını zorlaştırarak ekonomik baskıyı yanı sıra, önemli fabrika veya bir kısım yerlere faşist militanlarını yerleştirmekte ve böylece ilerici işçi hareketini ezme için hazırlık yapmakta. Örneğin işçi ne sızmağa çalışmaktadır. Çeşitli devlet kademelerinde tam bir temizlik yapar ve burjuva liberallerine bile tahammül edeniyen MC, işçi sınıfı içine girme çabalarını yoğunlaştırmaktadır. Zira son anti-faşist gösterilerde ve özellikle 1 Mayıs işçi bayramında kendisi için asıl tehlike teşkil eden güçün ne olduğunu daha iyi kavramıştır.

İşçi sınıfı, bu oyuna bilfişli ve örgütlü bir şekilde karşı durarak, bunu bozmalıdır. Bütün işçiler, fabrikalarda, semtlerde faşist militanlara yer vermemeli, onlara işçi kesiminde hayat hakkı tanımamalıdır. Her fabrikamızın işçileri, fabrikalarını faşizme karşı mücadelede birer kale haline getirmelidir.

Atıbeyköy-Silahatar işçi sınıfının bu yöndeki eylemi örnek olmalıdır. Demirdöğüm-Sungurlar-Elektrometal ve diğer fabrika işçileri bu bölgede faşistlere hayat hakkı tanımamışlar ve onları buradan sürmüşlerdir. Diğer bir örnek de 700 kişilik İzsal işçilerinin 1 Mayıs işçi bayramına katılmak üzere yaptıkları yürüyüşüdür. Mevcudun 20 ek-

siği ile yürüyüşe başlayan ve yol boyunca diğer fabrika işçilerini de yanına alan İzsal'lılar faşist yuvası Edirnekapı-Yurdu'nun önünden geçerken yaptıkları gösteri ders çıkartılması gereken bir eylemdir. Yine 1 Mayıs öncesi ve sonrasında afişleri yırtan veya devrimci sloganları silen faşist gruplara, işçiler hakettikleri dersi verdiler. Beko Teknik işçileri buna bir örnektir. Bütün bu örnekler çok daha çoğaltılabilir ama gereksiz.

Bütün işçiler, faşist çetelerin fabrikalara, işçi semtlerine sızmalarına ve böylece işçi sınıfı hareketine zarar vermesine meydan vermemeli, faşistlerle her gördükleri yerde mücadele etmelidirler. İşçiler faşistlere karşı mücadeleyi sadece kendilerini sınırlamamalı ama aynı zamanda diğer ilerici güçlere yapılan faşist saldırılara da en etkili şekilde karşı çıkmalıdır. Bu, işçilerin sınıf görevleridir. Toplumun en dinamik gücü olarak işçi sınıfı faşizme karşı mücadelede en önde olmalı ve sadece kendi kurtuluşu için değil, tüm emekçi yığınların kurtuluşu için dövüşmelidir.

Dernekler Üzerinde Faşist Baskılar Yoğunlaşıyor

İlerici güçler üzerindeki faşist baskıların yoğunlaşması çoğu kere en açık bir biçimde ilerici örgütlerin kapatılmasında veya çalışmalarının engellenmesinde görülmektedir. Sivil ve resmi faşist baskılar, son günlerde giderek daha da yoğunlaşmaktadır. 12 Mart faşizmi sırasında zaten gerici teşkilat Dernekler Yasası, tekrar budanarak iyice işlemeze hale getirilmek isteniyor. Amaç açık, emekçi yığınlarını şu veya bu şekilde örgütlenmesini engellemek ve mevcut ilerici-sosyalist örgütleri de kapatarak meydanı faşist ve diğer gerici derneklere bırakmak ve böylece kendi karanlık emelleri için kitle tabanı kazanmaya çalışıyorlar.

Şu geçtiğimiz günlerde birçok ilerici kuruluş valiliklerce kapatılarak yöneticileri hakkında Devlet Güvenlik Mahkemelerinde soruşturma açıldı. Bunun en son örne-

ği Adana'da tüm ilerici derneklerin kapatılması oldu. Anadolu'nun çeşitli yerlerindeki örgütlenmeler üzerindeki baskı olanca şiddetle devam ediyor.

GSB üzerinde faşist baskılar

Gençliğin sosyalist örgütlenmesi olan GSB üzerinde uzun zamandır devam eden polis baskısı son günlerde iyice yoğunlaşmıştır. Genç Sosyal Devrimciler Birliği (GSB) üzerindeki bu baskı tesadüfi değildir. Gençliğin en ileri unsurları olan sosyalistlerin birliğini sağlamada önemli adımlar atan GSB, resmi ve sivil faşist güçleri, şimseklerini üzerine çekmektedir.

Muharrem Çivikıran arkadaşın öldürülmesi olayı ile başlayan faşist-polis baskısı, GSB'nin birçok şubesinin kapatılması ve yöneticileri hakkında gizli örgüt davası açılması ile devam ettirilmiştir. Ve son olarak da 1 Mayıs işçi bayramı kutlamalarından önce ve sonra GSB Genel Merkez ve şubeleri polise üst üste defalarca basılmış ve bir takım şubeler kapatılmıştır. İstanbul, Ankara ve İzmir GSB merkez şubeleri polise aranarak tahrib edilmiş, birçok üye göz altına alınmıştır. İstanbul Bakırköy GSB şubesi sebepsiz yere kapatılmıştır. Yine Bergama GSB şubesi kapatılarak, yöneticileri hakkında 125. maddeden (kürtçülük-bölücülük) idamla yargılanmaktadır. Halen 3 yönetici arkadaş tutuklu bulunmakta, iki arkadaş ise aranmaktadır. GSB eski genel sekreteri Mustafa Satış ve yeni genel başkanı Yasin Çağırıkaya halen tutuklu bulunmaktadır. Aynı davadan G.O.P. eski yöneticisi Mustafa Hayta da halen tutukludur.

Kısacası faşist baskılar ve saldırılar çok yönlü olarak her alanda olanca hızla devam ediyor. MC iktidarı hayvancabir kudurmuşluk içinde, emekçi yığınları ve onların politik sözcülerine saldırıyor. Yüzbinlerce işçi ve diğer ilerici güçlerin eylemi olan 1 Mayıs gösterisi ve yine CHP'nin tertiplediği özlüde kapitalist düzenden, faşizmin memnuniyetsizliği ortaya koyan yüz binlerin mitingli burjuvaziye telaşa MC iktidarı ise ne yapacağını bilmez halde hayvanca bir kudurmuşluğa sürüklennmiştir.

Bugün her zamankinden daha fazla olarak emekçi yığınların en olağan demokratik hak ve özgürlüklerini açıkça gaspeden ve etme hazırlıkları içinde olan MC'yi ancak kitlelerin aktif mücadelelerinin yıkacağı anlaşılmalıdır. MC'nin faşist tirmanısına aktif kitle eylemleriyile dur deneyecek ve yine bilfişli-örgütlü yığınların eylemiyle faşizm ve onun naddi dayanağı finans-kapital yok olacaktır. Bugün bir yandan işçi sınıfının birliğini (siyasi-senkai) sağlarken, faşizme karşı kitle hareketlerini daha da yükseltmeliyiz. Gaspedilmek istenen demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve ekonomik talepler için daha yaygın bir mücadele örgütlenmelidir. Gurupçu tavırlara düşmeden ve ilerici güçler arasında sun'i bir bölücülüğe düşmeden (işçiler içinde bir örgüncü düşmanlığı ya da aksini yaratmadan) faşist saldırılara karşı durulmalı ve direniş örgütlenmelidir. 1 Mayıs kutlamaları bunun en güzel örneği olmuştur.

BURJUVAZİ SALDIRIYA HAZIRLANIRKEN

Türkiye'nin AET'ye katılmasının geçiş döneminin yaşandığı günümüz koşulları, AET ile rekabet edebilecek ya tırımların olması gerektiği olgusu ve bunun da daha güçlü teknoloji gerektirmesi, finans-kapitali zorunlu olarak sermaye-yoğun (yani daha ileri teknolojinin uygulandığı) yatırımlara yönelme durumunda bırakmaktadır. Bu durum sermaye birikiminin geri olduğu, emperyalizme bağımlı Türkiye'de kısa vadede finans kaynaklarının daha da fazla zorlanmasını getirmektedir. Örneğin 1975'te otomotiv sanayiindeki yatırımları 4 milyar lira ile kontrol edebilen Koç, 10 sene içerisinde bu miktarın 9 milyara çıkması gerektiğini belirtmektedir. Yani bugünkü yatırımlarının genişlemesi halinde (ki biz-zat Koç Holding yetkililerinin uzun vadede 2 otomotiv grubunun ayakta kalabileceğini, diğerlerinin yok olacağını, kendilerinin ayakta kalabileceğini içinse yatırımlarını durmaksızın genişletmek zorunda olduklarını söylüyorlar) kontrolü yine kendi ellerinde tutabilmek için 5 milyarlık bir sermaye birikimi daha gerekli olacaktır.

Bu ek sermaye için kaynaklar arasında, işçi dövizleri, AET'den geçiş döneminde sağlanan şimdilik 175 milyon dolar olan kredi ve diğer yabancı sermaye kredileri bulunmaktadır. Ancak meselenin diğer ve esas bir yanı da burjuvazinin sermaye birikiminin özünü teşkil eden işçi sınıfından sızdıran artı-değer geçmektedir. İşte bu artı-değer'in arttırılması yani sermaye birikiminin hızlandırılması gerektiği olgusu, ÖNCÜ'nün 6. sayısındaki "Burjuvazi Saldırısı Hazırlanıyor" başlıklı yazının konusunu teşkil ediyordu.

1976 Nisan'ında yapılan TİSK (TÜRKİYE İŞVEREN SENDİKALARI KONFEDE RASYONU) 11. Genel Kurul'unun artı-değer oranını arttırabilmek için nasıl yönelmeler içinde bulunduğu, sınıf mücadelesinin gidişinde taktiklerimizi daha netçe belirlememiz için ele alınması gereken olgular olarak belirtiliyordu.

İşçi sınıfının sömürü oranını (artı-değer'i) sınırlandırabilmek için girişmiş olduğu örgütlenmelerin yani işçi sendikalarının mücadelesinin nasıl engellenebileceği meselesi bu genel kurul'un yöneldiği başlıca hedefti.

Özellikle devrimci sendikalar konusunda yakınmayla geçen TİSK kongresinin öne sürdüğü serdiği olguları irdelenen yazımızdaki sonuçları kısaca özetlememiz faydalı olacaktır: burjuvazinin, sermaye birikimini yoğunlaştırabilmek için ücretlerin dondurulmasını istediğini; bunun önünde engel olan sendikal mücadelenin önüne geçmek, bu mücadeleyi şiddet kullanarak dahi engellemek gerektiğini, toplu sözleşmelerde "parasal konularda işçilere hoş görünmek" yarışında olan sendikaların aralarındaki rekabetin özel olarak onları fazla hak almaya ittiğini, bu yüzden sendikalar arası rekabetin ortadan kaldırılması gerektiğini ve nihayet sendikal mücadelenin önüne geçme yollarından birinin de son dönemde fabrika kapatmaları olduğunu ama bu kapatmalarda karlılık oranını daha yüksek tutabilmek için de kıdem tazminatlarının sınırlandırılması gerektiğini belirttiğini ve genel kurul konuşmalarında bütün bunların açıkça belirtildiğini göstermiştik.

Burjuvazi bu isteklerini gerçekleştirebilmek için açıkça savaş ilan etmekte, saldırıya hazırlanmaktadır. O halde bu açık savaş ilanı karşısında işçi sınıfı ve onun mücadelesini bütün yönleriyle örgütlemek yükümlülüğünde olan sosyalistler ne yapmalıdır? Onların bu durumda görevleri nelerdir?

İŞÇİLERİN VE SOSYALİSTLERİN GÖREVLERİ

Burjuvazinin işçi sınıfının sendikal örgütlenmesi üzerindeki baskılarını her zamanki normal resmi, gayri-resmi yolların dışında (sendikalaşmayı engelleme, işyeri sendikası kurdu-

ma vs) günümüzde rastladığımız yeni mücadele metodları: faşistleri koçbaşı olarak kullanarak sendikalara zorba saldırılarda bulunma, öncü işçileri kitle halinde işten atma hatta ağır sendikal örgütlenmeyi hala engelleyemese fabrika kapatmaktır.

İşçilerin devrimci sendikacılığa olan özlemleri karşısında çaresiz kalan burjuvazi, zaman zaman, işçilerin üzerine açık olarak saldırtabildiği ve öncü işçileri bu sayede korkutmak istediği faşist komandolarla işbirliği yapmakta, onları gönüllük bekçi köpeği olarak kullanmaktadır.

Sosyalistler olguları gizlemeyi, gerçekleri acı olsa ve kısa vadede zararlı müjdelere taşımaya bile aynen o dukları gibi koyarlar. Gerçeklerin hiç sakınması konması ve ona göre, gerekli olan tedbirlerin alınması bizim doğru yolda ilerlememizin en önemli faktörüdür. Zorlukları ve önümüze çıkan maniaları görmemezlikten gelerek onu "hallettim" zannetmek budalalıktır.

Faşist saldırıları sadece öğrenmelerle ilgili bir vakia olarak değerlendirip sessizce geçiştirmek veya bir demeyeceye yetinmek... İşte bazı "devrimci" sendikacılarımızın bu meselede takındığı tavır. Halbuki tehlikeyi ve onun getirdiği zorlukları tabaşıdan görüp, ona göre davranmak gerek.

İşçi sınıfının ekonomik ve demokratik mücadelesine karşı faşist saldırıların yoğunlaşmasını beklememiz gereken öngörümüzdeki dönemde, ekonomik mücadelenin karşısına konmak istenen terör ve faşizan baskılar, karşılık olarak aktif ve daha yaygın mücadeleyi zorunlu kılmaktadır. Bu tür olayların en geniş teşhirinin gerektiği gibi yapılabilmesi hem tüm emekçi kitlelerinde anti-faşist bir bilincin oluşmasına hizmet eder, hem de onların işçi sınıfının yanında yer almalarını sağlar. Toplumda burjuvazinin dışında kalan sınıf ve grupların işçi sınıfının yanında yer almasını yollarından biri budur. Kaldı ki Türkiye'de bir kısım işçiler dahi bu tür olaylara kayıtsız kalabilmektedir. Onların en genel anlamda kendi meseleleri de olan siyasetle ilgilenmelerini sağlamak, toplumda yer alan bütün baskıların ve zorbalıkların teşhiri için bir kampanya örgütlenmekle mümkündür.

Faşistlerin burjuvazi tarafından yönlendirildiğini en açık örnekleri olan İzmir Tarih ve Seydişehir olaylarına baktığımızda bu konuda yapılması gerekenlerin yapıldığını asıl önemli olarak bu saldırıların artı-değer olarak değerlendirildiğini ve öngörümüzdeki dönemde çok daha fazla rastlayacağımız bir burjuva taktiği olduğunun kavranmadığını görüyoruz.

Meselenin önemi kavranmadığı için de bunun en geniş kitlelere açıklanması faaliyetine girişmemekte veya bunu lafta kabul etseler bile görev getireceği zorluklar yüzünden bundan kaçınmaktadır.

Geçmişte bu gibi olayların teşhiri gerektiği gibi yapılmadı. Sendikal mücadeledeki bu faşist baskıların önüne gelen hedefleri ve sorumluları ve onların üst örgütü olan DİSK bu faaliyete nedense gazete ve dergilerin dışında yer vermedi. Sosyalistlerin de bu konuda görevlerini yerine getirdiği pek söylenemez. Dolayısıyla kamuoyunu işçi sınıfının yanına çekebilecek bu olaylar, bırakalım kamuoyunu, DİSK üyesi işçilerin dahi büyük çoğunluğu tarafından öğrenilemedi.

Oysa bu teşhir faaliyetinin çetrefil biçimleri mümkün olabilirdi. (Fabrikalara bildiri dağıtıp olayları anlatmaktan, miting düzenlemeye vs varıncaya kadar) TÜRK-İŞ'in bile yaptığı kısmi direnişlerin sözünü etmeye gerek bile yok.

Direnişler ister kısmi olsun, ister genel olsun burjuvazinin resmi baskısına maruzdur. Ama işçi sınıfının bu hakları almasının yolunun mücadeleye etmek olduğunu herhalde DİSK yöneticileri de biliyorlar ki, Eylül mitinglerinde dağıtılan bildirilerde

DAYANIŞMA GREVİ ve GENEL GREV hakkının yasallaşması gerektiğini, bunun işçi sınıfının bir talebi olduğunu yazıyorlardı. Ama tabii ki reformizmle gerçek devrimcilik arasındaki farken açık hayat içerisinde ortaya çıkacaktır. İşçilerin dayanışma grevinin ne olduğunu, genel grevin ne olduğunu, kavarlamaları, bu haklarının mücadelelerine ne katacağını öğrenebilmeleri, hayatın getirdiği her somut durumun teğhiri ile mümkün olabilir. Yoksa onları kuru, soyut bir talep olarak bildirilere yazmakla değer.

Faşist saldırılara karşı işçilerin bölük pörçük mücadelesi ancak sınıf dayanışması geleneğinin proletarya saflarında gelişmesi ile daha üst bir seviyeye yükselebilir. Ancak sınıf dayanışması gereği işçilerin, faşist saldırılara zamanında cevap vermesi ledir ki bu saldırıları göğüsleyebiliriz. Fakat sınıf dayanışması geleneğinin kurulmasında en önemli pratik araç olan dayanışma grevini salt bir kanuni talep olarak öne sürmek yetmez. Bu geleneğin yerleşmesi için, örnek olacak uygulamaların sistemli olarak yaygınlaştırılması bu konuda tek devrimci yoldur.

Burjuvazinin günümüzde daha sık ve yoğun olarak başvurduğu bir diğer baskı taktiği de fabrikalardaki öncü işçileri işten atmak, daha da olmazsa fabrikayı toptan kapatmaktır. Bu gün-cel mesele de karşımıza yine işçi sınıfının dayanışma faaliyetinin önemi ni ortaya koymaktadır.

FABRİKA KAPATMAK İFLAS DEĞİL, BURJUVAZİNİN YENİ BİR BASKI TAKTİĞİDİR!

Sendikal mücadelenin önüne konulan faşizan terörün yanısıra son zamanlarda gittikçe genişleyen uygulama alanı bulan fabrika kapatma kararları var ki bunların sayısı, son dört ayda 21'i bulunmaktadır. (Günaydın 28 Nisan 1976)

Her ne kadar TİSK genel kurulunda Feyyaz Berker kıdem tazminatları ve ücretlere zam uygulamasının fabrikaları iflase sürüklediği ve fabrikaların bu yüzden kapandığını söylemekte ise de yaşadığımız hayata baktığımızda bu olayların bilinçli bir uygulama olduğunu görmekteyiz. Ve nihayet bir diğer işveren örgütü MESS (Makina Eşya Sanayii İşverenleri Sendikası) kararları bu gerçeği onaylıyor ve işçilerin sendikal örgütlenmesinin dağıtılmasının yollarından birinin bu olduğunu resmen belirtiyor.

Örneğin kapatılan fabrikaların sonuncularından olan MESS üyesi EGE Sanayii Fabrikasında şu durumu görmekteyiz.

Bu fabrikada işçiler geçen sene Tek Met-İş sendikasını deviriyorlar ve Maden-İş sendikasına geçiyorlar. 1975 Ekiminde başlayan toplu sözleşme görüşmeleri uzlaşmazlığa gidiyor, ve 1976 Nisan'ında sendika grev kararı alıyor. Grev kararı alınıp aslında işveren fabrikayı kapattığını bildiriyor.

Kaba taslak bir hesaplama kapatma kararı ile verilecek tazminatlarla, toplu sözleşme imzalandığı zaman alınacak hakları karşılaştırsak şu durumla karşılaşırız. Bütün işçilere kıdem tazminatlarını ödeyerek işten çıkartınca yapacağı ödeme tutarı 9 milyon lira, 8 aydır devam eden toplu sözleşmeden vereceği birikmiş farkların ve sosyal hakların tutarı 14 milyon lira.

İş Kanununa göre kapatılan bir fabrika 6 ay açılmaz. Ama fabrika işverenin karısına veya çocuğuna devir edilirse ve ismi değiştirirse 3 gün sonra bile açılabilir.

İşçi bulabilme meselesine gelince; kapitalist düzendeki işsiz ordu su her zaman çalışmaya hazır ve hem de 5 TL asgari ücretle.

Diğer yandan işveren direnen işçileri yıldırma, onları işsiz bırakma, sendikal örgütlenmelerini dağıtma olacak. Böylece bazı yerlerde patron baştan az bir farkla kaybetse de sendikal örgütlenmeyi dağıtınca, işçileri öylesine utanmazca ve alçakça sömürebilecek ki kaybettiğini 1-2 ay

İçerisinde yeniden kazanabilir. Ve bu yol üretimin durdurulması yani insanlığın çıkarlarının aleyhine olarak, işverenler tarafından giderek işçilerin karşısına bir tehdit aracı olarak çıkarılmaya başlanmıştır. Yoksa Berker'in dediği gibi iflas belgesi değil.

Bu yüzden fabrika kapatmalarına karşı mücadele etmek zorunludur. Bunun yolu ve yöntemini özel olarak ele almalıyız.

Fabrika kapatmaları ne getirir?

YILGINLIK MI, DAYANIŞMA BİLİNCİ Mİ ?

Gördüğümüz gibi burjuvazinin fabrika kapatmalardaki amacı, işçi sınıfının sendikal mücadelesinin önüne set çekmek, işçilerde örgütlenmeye karşı güvensizlik uyandırmak ve onları yıldınlığa itebilmektir. Gerçekten de kapatılan fabrikaların işçilerine baktığımız zaman bu durumu görebilmekteyiz. (Örneğin TERMA Buhar Makinaları işçileri, Maocuların da yardımıyla sendikalara, özellikle Maden-İş'e küfür ediyorlardı) Ancak bu durum işçilerin bilincinin geri olduğu, sendikal mücadeleye başına meydana gelmez. Fabrika kapatmaları da bir yandan yılginlık doğurabilecek iken, bir yandan da mücadeleyi azımla ve dayanışma ruhu doğurabilecektir. Mesele hangi yönü daha ağır basacaktır. Ve tabii ki işçi sınıfı mücadelesine inanmış herkes, dayanışma bilincinin ön planı çıkması için çaba göstermek zorundadır. Bunun yolu fabrika kapatmalarına karşı işçileri mücadeleye sevk edebilmektedir. Ve bu mücadele burjuvazinin sınırlamalarını aşmayı, devrimci metodları kullanmayı gerektirmektedir. Ayrıca esas itibarıyla fabrika kapatmaları karşısında tek bir fabrikanın işçilerin eylemi yetersiz duruma girmektedir. Bu durum özel olarak aynı kol da ya da o fabrikaya hammadde sağlama durumunda olan, ya da fabrikaların ürettiği malın hammadde teşkil ettiği fabrikasının işçilerinin, genel olarak ise tüm işçilerin dayanışmasını gerektirmektedir. Aynı zamanda grevlerde ve direnişlerde grev veya direniş yapan fabrikaların üretiminin diğer bir fabrikada sağlanmamasını, o fabrikalarda da üretimin durdurulmasını gerektirmektedir. Bu da en azından o işçilerin bu dayanışma bilincine varmış olmalarını gerektirmektedir. Halbuki Türkiye'de dayanışma grevi ve genel grev henüz işçilerin yasal hakkı değildir. Bu durum işçi sınıfının bu konudaki bilinç ve mücadele seviyesinin henüz geri olduğunu göstermektedir. Ama fabrika kapatma olayları ve işverenlerin dayanışma örneklerindeki somut durumun teşhiri bu bilincin yükselmesine hizmet edecek olaylar olacaktır. Ancak bu teşhir lâ-yıkıyla yapılabilirse.

DAYANIŞMA GREVİ NEDİR ?

İşverenlerin (burjuvazinin) arasında rekabet olmakla birlikte, işçi sınıfının mücadelesi karşısında birleşebilmek ve ona daha fazla hak vermeye aralarındaki rekabetin de hizmet etmemesi için örgütlenmelerini söylemiştik.

Bu örgütlenme aralarındaki rekabeti ortadan kaldırmaz, ama bilhassa kapitalist ekonominin nispeten daha rahat olduğu dönemlerde belli bir "uyum" içerisinde tutulabilir. Nitekim Epengle Kumaş Fabrikasında işçiler direnişe geçtikleri zaman Halit Narin'in Narin Kadife Fabrikası Epengle kumaşlarını dokumustu. Aynı biçimde bugün hala devam eden İzzal İşçilerinin mücadelesinin önüne geçmek için İzzal dökümleri Haymak döküm fabrikasında dökülmektedir. Ve bunun gibi daha nice örnekleri göstermek mümkündür.

Geçen sayımızdaki yazıda CHP'nin "ekonomik düzen değişikliğinden" ne anladığını belirtmeye çalıştık. CHP kavram olarak kullansa da gerçekte ekonomik bir düzen "değişikliğini" istememektedir. Bırakalım kapitalizmin tasfiyesi sosyalizmin inşası anlamında bir "düzen değişikliği"ni CHP tekelci düzenin tasfiyesine bile yanaşmıyor. CHP'nin "düzen değişikliği" anlayışı onun "değişiklik" diye kastettiği şey, olsa olsa sayıya daha fazla ağırlık tanımak kaydıyla tekelci düzenin, emekçi kitlelerin de belli ölçüler içinde lehine olacak şekilde yeniden düzenlenmesine yöneliktir.

Bu sayıdaki yazımızda, CHP'nin "siyasal düzen" anlayışı ile dış politika hakkındaki görüşlerinin eleştirisi işlenecektir. "Ak Günlere" adlı bildirge "Sosyal Düzen" adlı bir bölüm içerirse de, biz bu başlık altında yer alan görüşlerin eleştirisi ne girmeye gerek görmüyoruz. Böyle bir şey yazının amacının dışına çıkarak gereksiz de taylori incelemeye yönelik olacaktır. Ekonomik ve siyasal görüşlerinin eleştirisi, CHP'nin temel anlayışı ve "felsefesini" bize yeterince verecektir.

CHP'nin temel olan ekonomik görüşlerinin ne olduğu yeterince açığa çıkınca, önerdiği siyasal düzen de onunla uyum içinde olacağından, siyasal düzen olarak arzulanı istek ve önerilerinin niteliği de yeterince açığa çıkar ve bizim için daha anlaşılır olur. Çünkü, son tahlilde, siyaset ekonomisinin yoğunlaşmasından başka bir şey de değildir.

CHP ve Siyasal Düzen Anlayışı

CHP'nin temel amacı ve "felsefesi" burjuva demokrasisinin bütün kurumlarıyla uygulamaya konulmasına ve savunulmasına yöneliktir. Tıpkı ekonomik görüşlerinde olduğu gibi "siyasal düzen anlayışı" da CHP'nin bugün için ikili niteliğini bize sergiler. Ö, ilerici ve tucu yanı da bulunan bir partidir.

Burjuva demokrasisi, burjuvazinin feodalite'ye karşı verdiği mücadele, serbest rekabetçi dönemin şartlarıyla da uyum içinde olarak oluşan bir siyasal görüştür. Özüde proletarya ve emekçi kitleler üzerinde, burjuvazinin egemenliğini devam ettirmek için kullandığı sınıfsal diktatörlüğün "inceletilerek" yontulmuş bir şeklidir. Engelişmiş burjuva demokrasisi bile, özünde burjuva diktatörlüğü olma niteliğinden hiçbir şey kaybetmez. Çünkü son tahlilde amacı açıktır; burjuvazinin ekonomik ve siyasal e- lindeki mevzileri savunmaktır. Ücretli köleliğin bulunduğu bir toplumda, ücretli köleliğin ilanıhaye sürmesini; sömürünün varolmasını, bir avuç burjuva sömürücünün çıkarlarının savunulmasını ister. Burjuva demokrasisi, devlet vasıtasıyla, böyle bir sömürü düzenini çıkarlarını, emekçi kitlelerin ve işçi sınıfının kurtuluş mücadelesinin karşısında korur. Tarihsel anlamda, proleter demokrasisinin tam zıttıdır ve onunla kıyaslandığında dönemini dolduran çöp sepetine gitmesi gereken bir kurumdur.

Burjuva demokrasisi; emekçi kitlelerin özellikle işçi sınıfının, sınıf mücadelesi içinde haklarını savunacak, yeni üst düzeydeki düzen, sosyalizmi oluşturmada ona önemli mevziler sağlayan bazı özgürlükleri de içerir. Basın özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü, parlamento, seçimler gibi. Bu özgürlükleri burjuvazi tabiatı icabı kısıtlamaya çalışsa dahi, işçi sınıfı mücadele ile bu özgürlükleri kendi yararına kullanmayı bir çok ülkede başarmıştır.

Kapitalizmin tekelci aşamaya girmesiyle birlikte, kapitalizm asala, klaşmış ve çürümüştür. Kapitalizmin bağrında taşıdığı çelişkiler şiddetlenmiş, sosyalizm artık kapının eşğine gelmiştir. Tekelciler, böyle bir gelişimi durdurmak, düzenlerini savunmak için, sosyalistler ve ilericiler üzerine azgın bir terör uygulamaya koyulmuştur. Emekçi kitlelerin burjuva egemenliği altında zorla kazandıkları özgürlüklere azıllı düşman olmuş, onları ayaklar altına almaya çalışmıştır. Faşizm, tekelcilerin işçi sınıfı ve tüm emekçiler üzerindeki azgın terörüdür.

İşçi sınıfı, kendisinin siyasal yönetime anlayışının tamamen tersi olsa dahi kendi siyasal yönetimiyle kıyaslandığında ta-

mamen gerici olsa dahi, faşizme karşı burjuva demokrasisini savunur. Faşizme karşı, burjuva demokratik özgürlükleri savunmak, işçi sınıfının burjuva demokrasisini kurumsallaştırma için verdiği kavga değildir, aksine, faşizme karşı burjuva demokrasisini savunmak, işçi sınıfı açısından burjuva demokrasisinin tasfiyesine yönelik gereklidir. Burjuva demokrasisinin tasfiyesini kolaylaştırmak için mücadele veren işçi sınıfı, faşizme karşı burjuva demokrasisini savunmazsa, böyle bir tasfiyeyi kolaylaştırıcı değil tamamen aksine zorlaştırıcı bir mücadele anlayışı içinde olacaktır. İşte CHP'nin faşizme karşı burjuva demokrasisini savunmak için verdiği kavga, işçi sınıfı tarafından, bugün için, bu sebepten desteklenmelidir. Hatta bu kavgada işçi sınıfının, öncülüğü de yüklenmeye çalışması gerekir. Görüldüğü gibi, işçi sınıfının, onların siyasal, ideolojik temsilcisi ve öncüsü sosyalistlerin burjuva demokrasisini faşizme karşı savunmak için verdikleri kavga ile CHP'nin, burjuva demokrasisini faşizme karşı savunmak için verdikleri kavga temelden farklıdır. CHP burjuva demokrasisinin bütün kurumları ile oluşturulup savunulmasından yanadır, varmak istediği nokta budur. Oysaki sosyalistler burjuva demokrasisini kökleştirip kurumsallaştırmak istemekte, aksine onun tasfiyesine ve bunun yerine proleter demokrasiyi getirmeye yönelik bir nokta hedeflemektedir. Şu an için ikisi de aynı, ortak bir kavga için mücadele vermeleri, onların, temel amaç ve hedeflerinin aynı olduğunu göstermez, ikisi arasındaki kalın çizgiyi kapatmaz.

CHP ve Burjuva Demokrasisi

CHP'nin parti programı olarak kabul edilecek "Ak Günlere" adlı seçim bildirgesinin 226. sayfası şöyle diyor.

"CHP iktidarı... AET ve Avrupa Konseyi üyesi demokratik ülkelerde anlaşılan ve uygulanan biçim ve ölçüde demokrasiyi ve özgürlükleri Türkiye'de gerçekleştirecektir."

Batı ülkelerinde "demokratik" olarak nitelenen siyasal yönetimin burjuva demokrasisi yani burjuva diktatörlüğü olduğu şüphe götürmez. Batı burjuva demokrasisi her şeyden evvel "girişim", "Mülkiyet" ve "miras" hakkının kutsallığı ve dokunulmazlığı görüşü altında, kapitalist üretim ilişkilerini hukuki teminat altına alırlar.

Onlar, üretim araçlarının burjuva mülkiyeti altında olmasını, bu tip araçların mülkiyetine sahip olmayan, bu yüzden, kendilerini burjuvaya satan işçilerin bu kölece durumunun sürmesinden yanadırlar. "Mülkiyetin kutsallığından" onların anladığı, üretim araçlarının özel mülk olmasının sürememesi, toplumsallaştırılmasının engellenmesidir. Böylece burjuvazi ve proletarya var olagidecektir, burjuvazi için artı-değer kaynakları sürekli olarak hukuki teminat altında tutulacaktır. Aynı şekilde burjuva demokrasisinde "girişim özgürlüğü" altında kast edilen, doğrudan doğruya sömürü ve artı-değer kaynaklarının "özgürlük" yaftası kullanılarak teminat altına alınmasıdır.

Sosyalistlerin mülkiyet konusundaki tavırları açıktır ve bu tavır ta 1848'de Marks ve Engels tarafından formüle edilmiştir. Sosyalistler kişilerin şahsi ihtiyaçları için kullandıkları ürünleri, tüketim maddelerini üretim araçları olarak görmezler. Bu yüzden, onlar, üretim araçlarının toplumsallaşmasından bahsederken bunların toplumsallaştırılmaktan kastettikleri bu maddelerin topluca üretildikleri üretim araçlarının toplumsal mülkiyete geçirilmesi dir.

Sömürünün bütün tarihlerdeki kaynağı mülkiyet ilişkilerine dayanır. Toplumsal bilimin de gösterdiği gibi, eğer üretim araçları özel mülkiyette ise bunun biçimini sıl olursa olsun o toplumda sömürü vardır, sınıflar vardır. Sömürünün, sınıfların tasfiyesi üretim ilişkilerinin değiştirilmesi, bunun temel kaynağı mülkiyet ilişkilerinin değiştirilmesidir. Üretim araçları özel mülk olmaktan çıkmazsa, bunlar üzerinde toplumsal mülkiyet oluşturulmazsa, sömürü de, sınıflar da ortadan kalkmaz. Bu yüzden hem sö-

mürüye karşı olmak, hem de bunun yanında "mülkiyet" ve "girişim" özgürlüklerinden bahsetmek tam bir çelişkidir. Üretim araçlarının özel mülkiyetini savunan, sömürüyü de sınıfların varolabilmesini de savunur. Bu yüzden bütün burjuva demokrasisi, sınıfların ve kapitalizmin savunulmasından yanadır, burjuvazinin proletarya üzerindeki egemenliğinin süregitmesinden yanadır.

Bu yüzden CHP sömürüye karşı değildir, proletarya ve ücretlilerin kurtuluşundan yana değildir, sınıfların tasfiyesinden yana değildir. Vaktiyle, marksizmden esinlenen medikler için üretim araçlarının toplum sallaşması ile sömürünün, sınıfların tasfiyesini birlikte düşünen batı sosyal demokratları ile CHP arasında derin farklılıklar vardır. CHP "mülkiyet" ve "girişim" özgürlüklerinin korunmasını savunmakla, burjuva egemenliğinin süregitmesini istemekte, bu egemenliğin biçimini de burjuva demokrasisi olarak görmektedir.

"Girişim özgürlüğü de, mülkiyet ve miras hakları da hiç kuşkusuz batı örneği demokrasisinin ayrılmaz unsurudur." (S.178 Bildirge)

Herşey açık.

Tekelcilik, Demokrasi ve CHP

Burjuva demokratik özgürlükleri rafa kaldırıp, yerine faşizmi tezgahlamak isteyen toplumsal güç tekelciliğidir. Günümüzde tekelci düzenin olduğu gibi sürdürülmesi, kapitalizmin savunulması, tekelcilerce emekçi kitlelerin, işçi sınıfının azgın bir baskı altına alınması ile mümkündür. Bu yüzden tekelci sermayeye karşı mücadele ile faşizme karşı mücadele birbirinden ayrılmaz. Batı Avrupa ülkelerinde hem tekelciliğin egemen olması, hem de burjuva demokrasisinin varolması, tekelcilerin siyasal yönetim olarak faşizmi tercih etmiyorlar anlamına gelmez. Orada tekelciler emekçi kitlelerin demokratik özgürlüklerin kendilerinden yana olan anlamına varmalarını, bu özgürlükleri korumada kararlı olmalarından dolayı bugün faşizmi tezgahlayamamaktadırlar. Tekelcilerin faşizm yönündeki tercihleri her zaman vardır, ama, bu tercihlerini gerçek anlamda gerçekleştirememeleri sözkonusudur. Bu tip ülkelerde de işçi sınıfı ve anti-tekelci demokrat unsurlar tekelciliğin ekonomik kökenini tasfiye edemezlerse, bununla birlikte olarak faşizm tehlikesini de kaldıramayacaklardır. Faşizmi tezgahlayıp gerçekleştirmek, toplumsal somutta kıyasıya bir sınıf ve güç mücadelesini içerdiğinden tekelciler böylesine bir güçleri olmadığından veya ne pahasına olursa olsun böyle bir şeyi tezgahlamayı şimdilik gereksiz gördüklerinden demokratik özgürlüklerden yana siyasal güçlerle siyasal egemenliklerini yürütmek zorunda kalıyorlar.

Türkiye'de tekelcilik varoldukça, gerçeri üretim ilişkileri onunla birlikte korunmadıkça, faşizm tehlikesi de her zaman varolacaktır. CHP tekelci düzen içinde emekçiler tehinde bazı ekonomik tedbirler alırken, bunları tekelcilerle izah ederek kabul edilerek götürmeye çalıştığını geçen sayıda görmüştük. Aynı şekilde CHP burjuva demokratik özgürlükleri savunurken de, bildirgenin çeşitli yerlerinde, çeşitli şekillerde tekelcilerle gerekli güveni vermeye çalışıyor. Burjuva demokratik özgürlüklerin olduğu toplumda, tekelcilerin daha emniyetli olabileceği konusunda tekelci sermayeye güven veriyor. Örneklersek;

"Böyle bir özgürlük anlayışından korkmamak gerekir.

Neden korkmamak gerekir?... Bir ülkede Batı örneği özgürlükçüde demokrasisinin işleyebileceği kabul ediliyorsa o ülke halkının, sınırsız düşünce özgürlüğü içinde, herkesi, her düşünce ve kanıyı dinleyip, tartıp, sonunda kendi sağduyusu ile en olumlu, en sağlıklı yolu bulabileceğine inanılıyor demektir." (s.179-Bildirge)

CHP emekçi kesimlerde burjuvazinin geleneksel olarak oluşturduğu, anti-sovyet, anti-komünist önyargılara ve bunların uzun bir müddet daha geçerli olabileceği konusunda kime güven veriyor?

Uzun olmasına rağmen alıntılara devam edelim.

'nin demokrasi anlayışı

"Temel hakları ve özgürlükleri bulmuş bir demokrasi ile, Türkiye Batılı ülkeler topluluğunda hakkı olan yeri de alamayacağı için, asıl o zaman tehlikelerle dolu bir bölgede yapayalnız kalmış olur..."

"Çağımızda artık demokratik olmayan ülkelerde bile, düşünce, anlatım ve öğrenim özgürlüğüne sınırlar koymanın düşünceleri, yayınları sansür etmenin anlamı da kalmamıştır. Çünkü... Türkiye'de bugün, isteyen kimse, radyonun düğmesini çevirdimi, hatta Karadeniz'de veya doğuda ise televizyon düğmesini çevirdimi her türlü yabancı propaganda kaynağından izleyebilir." (s.180-181)

"...Özgürlüklerin kısıldığı bir dönemde ekonomik ve sosyal yaşamdaki güçlüklerin, sıkıntıların halk yararına çözümleri bulunamaz" (s.182-Bildirge)

Elbette ki böyle bir durum toplumsal, siyasal patlamalara yol açabilecek, tekelci düzeni tümüyle tehlikeye sokacaktır. CHP son yaptığımız alıntıda açıkca bunu söylemek istiyor. Aynı şekilde;

"Fakat o fırtınalı dönemde, toplumun işçi kesimi bazı istisnalar dışında sakin bir koy gibi kalabilmiştir. Bunun da tek nedeni, elde etmiş olduğu ileri demokratik hakların işçi kesimine verdiği nispi güvenlik duygusu idi. Şimdi bu güvenlik duygusu sarılmaktadır." (s.122-altını biz çizdik)

ÜNCO, bundan önceki sayılarında tekelci sermayenin, AET karşısındaki tavrına açıklık kazandırmaya çalışmıştı. "Ankara Anlaşmasını" imzalayarak tekelci sermaye geleceğini ne tip bir "güvence" altına almaya karar verdiğini göstermişti. (Bk. ÜNCO s. 4 AET ve TÜRKİYE)

CHP burjuva demokratik özgürlükleri savunurken, bunların gerçekleştirilmesinin gerekliliği konusunda tekelcileri ikna etmede bu ölçuya da işaret ediyor.

"Bütünleşme hareketi içine giren demokratik Avrupa ülkelerinden gelen tepkiler karşısında..." (s.180-Bildirge)

Burada sözü edilen tepki; Avrupa'daki demokrat kamuoyunun 12 Mart faşist rejimine karşı aldığı tavrıdır. AET ülkelerinde ki siyasal yöneticilerin faşizm karşısındaki bu tavırlarının nedenleri diğer toplumsal etkenlerin yanında temel olarak AET nin ABD ile girdiği pazar rekabetinde görülmelidir. Bunun yanında; şu da bir gerçek ki, faşizmin zulmünü yaşantısı içinde gören ve ona karşı tam bir nefreti olan Avrupa'daki işçi ve emekçiler kendi hükümetlerinin hiçbir zaman faşist rejimle yönetilen ülkelerin AET içine alınmasını istemeyecekleridir, kendi hükümetleri vasıtasıyla faşist iktidarlara baskı yaptıracaklarıdır.

CHP, burjuva demokratik özgürlüklerin oluşturulmasında tekelciler yararına olan faydalardan biri de dolaylı olarak şöyle belirtebilir;

"Ortadoğu ülkeleriyle (siz "Üçüncü Bildirge" de ilâve edin) ekonomik ilişkilerini geliştirebilmek bakımından Türkiye'nin büyük olanakları vardır." (s.227 siyahlar bizim)

CHP Ortadoğu ve "Üçüncü dünya" ile girişilecek ilişkilerde "Türkiye'deki tarım ve sanayi menâfeli ihracı bakımından yararlanılacak bir dış pazarlar" (s.227) açısından baktığı gibi, aynı zamanda Türkiye'de sınıflı toplumsal nedenlerden ileri gelen bir takım avantajları da iyi kullanarak bu ülkelerin sömürülmesinde AET'den yerli tekelci sermaye için komisyon istemektedir. Ana bütün bunların olabilmeleri gerek dış politikada daha ileri olmayı istediği gibi aynı zamanda demokratik özgürlüklerin bulunduğu bir iç siyasal ortamı da şart koşmaktadır.

Bütün bu sebeplerle birlikte CHP burjuva demokratik özgürlüklere sahip çıkacaktır. Şüphesiz ki böyle bir tavır ve anlayışta burjuva demokrasisi konusunda onu tutarsız yapmaktadır. Çünkü tekelcilerle karşıtı olmadan, onlara karşı mücadele vermeden, CHP'nin gerçekleştirmek için emekçi kitlelere vaat ettiği burjuva demokratik özgürlüklerin Türkiye'de oluşturulabilmesi önemli engel emeklerle karşılaşılabilecektir, aynı zamanda, faşizm de her zaman demoklesin kılıcı gibi sallanıp duracaktır...

Bütün bunlarla beraber, tekelcilerin şimdilik, bildirgenin yukarıda söylediği nedenlerden dolayı faşizmden yana olmaması, burjuva demokrasisini belli ölçülerde

kısıtlayarak kabul etmesi, böyle bir şey şimdilik onların çıkarına uygun düşse dahi, çeşitli tekelci sermaye çevrelerinden bazılarının CHP'ye yanaşmalarında genel olarak belli bir mesafe bulunacaktır. Tekelci sermaye çevrelerinin bazılarındaki CHP'ye karşı düşmanlık da bulunabilecektir. Yalnız şu bilinmeli ki, AET ve Ortadoğu, Üçüncü dünya için gerekli olanların etkisi silindikçe, tekelcilik daha da bir bütünlük içinde olarak faşizme kayacaktır.

CHP'nin bazı tekelci sermaye çevreleri ile olan ilişkisi, ekonomik görüşlerinden çok, "siyasal düzen" anlayışında yatar. CHP, ilerici bazı sloganlara sahip çıkarak, içte geniş emekçi kitleleri etrafında toplandığından, AET ve Ortadoğu gibi dış etkenlerin de kendi yanında olmasından dolayı bugün için tekelci sermayenin bazı çevrelerinin desteğini, böyle bir siyasal düzen anlayışına sahip olmasına rağmen alabilmektedir.

CHP'nin burjuva demokratik özgürlüklerin Türkiye'de siyasal düzeyde oluşturulup, savunmasındaki tutarsızlık, faşizm tehlikesini görmesine rağmen, bu tehlikenin arkasındaki ekonomik güçleri yeterince görmemesindedir. İşçi partilere ve liderlere bağlamak, son tahlilde, toplumsal hayata yön veren nesnel etkenleri gözardı ettiğinden dolayı yanlışır. Aynı tutarsızlık bildirgede yer aldığı gibi, CHP'nin pratiğinde de yer almaktadır. AP, MHP gibi partilerin faşist olduğu yönündeki teşhir yetmez, aynı teşhiri onları destekleyen tekelcilerle de yönetmelidir. AP, MHP'ye karşı alınacak tavrı, bunların ekonomik toplumsal dayanağı olan, bu tekelci faşist güçlere karşı alınacak tavrıdan ayrı düşünmemek gerekir.

CHP'nin Burjuva Demokratik Anlayışındaki Diğer Bir Tutarsızlık

Tutarlı bir burjuva demokrat olabilirmenin bir diğer önemli şartı da, ulusların, dillerin eşitliğinden yana olmaktır. Burjuvazinin tutarlı demokratizmi savunduğu dönemlerde, örneğin İsviçre'de bu sorunun çözümünde kullandığı ilkeler bunlardır. Bunun yanında, bazı çok uluslu ülkeler ise burjuvazinin siyasal yönetimi altında "ulusların hapishanesi" sekiine dönüştürüldüler. Çağımızda burjuva demokratik ilkelere hayata geçirilmesi de, artık, tarih sahnesindeki tek devrimci sınıf proletaryanın omuzlaması gereken görev olmuştur. Bu böyle iken, gene de, proletaryanın dışında olup da milli zulmü görmeyen, onun karşısında kesin tavır almıyan, ulusların ve dillerin her bakımından eşitliğini savunmayanların burjuva demokratik anlayışının tutarlılığından bahsedemeyiz.

Her teferrüt başında "özgürlükten" bahsedenlerin, bu sorunu olduğu gibi, bölgesel ayarım gibi dayatıp yozlaştırmadan görmeleri, özgürlük anlayışlarındaki gerçek sınırlılıklarını göstermektedir.

İnsanların farklı dile, farklı ulusa ait olmalarından dolayı baskı görmelerini söyle veya böyle onaylamak, "özgürlük" anlayışlarındaki tutarsızlığı gösterir. Bir ulus baskı altında tutulan diğer bir ulusun üyeleri de zincir altındadır. Bu bakımdan, böyle bir ulusun emekçilerinin özgürlüğünden yana olmak için, ezilen diğer ulusun özgürlüklerinden yana olmalıdır.

CHP bu ilişkiyi de, gerçek çözüme kavuşturmadan, yumuşatmaya çalışıyor. Onu andığı gibi görmeyip, toplumsal kökenlerinden soyutlayarak yapıyor. Öyle veya böyle şu veya bu şekilde eşitlik ve özgürlük temelinde bir birlikten yana değil, küçük, işkence ve en hayvanca metodlarla yürütülen bir "birlikten" yana görünüyor. Bu metodları onaylamak, tutarlı bir burjuva demokrat olmakla çelişir.

Sahip oldukları temel "faşizme" karşısından "Doğunun kalkındırılması", doğuya kapitalizmin sokulmasından başka bir şey değildir, bu da, CHP'nin iddia ettiği gibi sorunun çözümünü "televizyonculuk" birliğinde getirecektir. Bu bakımdan ulusal sorununda; ulusların ve dillerin her türlü eşitliğinden yana olmadıkça, çözümlü özgürlük ortamında gerçekleştirilmeye yanaşmadıkça, sorunun her zaman gündemde olacaktır.

Aynı zamanda CHP bildirgede şunları söylemektedir:

"Başka ülkelerdeki Türkler ve göçmenlerin..."

"Kendi kültürlerini koruyup gelişmelerine olanak sağlayan bir eğitim görmelerini" (s.222)

İsteyenlerin, kendi ülkesindeki, başka bir ulusun aynı hakka sahip olmasını istemiyorsa, bu en dar kafalı, bağınazca bir "milli bencillik"ten başka bir şey değildir. Sosyalistler, "milli kültür" diye burjuva yutturmacası bir kavrama karşı olmaları na, proleter kültürden başka bir kültür tanımamalarına rağmen, gene de CHP'nin bu konudaki anlayışını "milli bencillik" olarak görürler.

Bu da onun, siyasal düzeyde de asalet, çürümüş egemenliğini sürdürmek için en hayvanca metodları günlük işi haline getiren tekelcilikle, bağlarını koparmamasından ileri gelen bir durumdur.

CHP'nin Dış Politika Görüşleri

CHP'nin ekonomik ve siyasal görüşünde tekelcilikle olan bağlarını koparmaması, hatta, Batı sağ sosyal demokratları gibi bir onun gereğinde bineceği bir siyasal atı olmayı pesinen kabul etmesi, onun dış politikada izleyeceği çizginin de temeli olur.

Mevcut ittifaklar içinde, diğer burjuva partilerine nazaran "ulusal savunma stratejisine" daha fazla ağırlık tanımak kaydıyla NATO ve CENTO'ya karşı olmaması, bu bakımdan, sosyalistler için anlaşılır olmaktadır.

Dış politikada CHP, Batı sağ sosyal demokrat partilerinin de kabul ettiği gibi diğer azgın anti-komünist, soğuk savaş taraftarlarının aksine, onlara nazaran ileri doğru atacağı bir adım yumuşama (detant) dan yana olmasındadır.

"Türkiye, bloklararası ve büyük devletlerarası ilişkilerdeki yumuşamayı desteklemelidir, gelişmelere katkıda bulunmalıdır" (s.219-Bildirge)

Aynı şekilde yumuşamanın sağlanması yanında önemli bir yeri olan silahsızlanma karşısındaki tavrı da olumludur.

"genel kuvvet indirimi eğilimleri" nin de dışında kalmamalıdır" (s.220-Bildirge)

Bunlar genel anlamda, dış politikada ileriye doğru atılan adımlardır. Aynı şekilde; dış politikada "duygusal" tavrıdan uzak olarak, devletlerarası ilişkilerde ideolojik ayırımı gitmemek de olumludur. Bu, sosyalist ülkelerle olan ilişkilerimizi geliştirmeye yöneleceği anlamına gelir.

"Dış politikada ideolojik yaklaşıma yer verilmeyecektir." (s.220-Bildirge)

CHP'nin burjuva partilerine nazaran daha ileriye dönük dış politikası, anlayışına sahip olması gene de tekelcilikle bağlarını koparması anlamına gelmiyor. Çünkü NATO ve CENTO'nun üyesi olarak kalınmayı da kabul etmektedir.

CHP'nin dış politikadaki anlayışının temelinde yatan sınıfsal tercihinin ne olduğunu iyice bilmek gerekir. Sovyetler'le ilişkilerin geliştirilmesinde, CHP, emekçilerin ve işçilerin çıkarları temelinde hareket etmemekte, aksine, tekelcilerin çıkarlarını gözetmektedir.

İki sistem arasında, silaha başvurmadan anlaşmazlık noktalarının barışçıl yolla çözülmesi, dünya savaşının engellenmesi yolunda atılacak adımlar bağlamında geliştilen yumuşamanın oluşturulmasını, Batı ülkelerinin kabul etmesinde toplumsal diğer etkenlerin yanında, tekelcilerin çıkarları da bulunduğu unutulmamalıdır. Yumuşama, dünya proletaryasının, emekçilerin çıkarına olsa dahi, genel anlamda kısa vade içinde, tekelci güçlerin de tam anlamıyla aleyhinde değildir. Bu bakımdan, CHP'nin yumuşama dan yana olması, tekelcileri karşısına aldığı gibi beraberinde getirmiyor. Ama buna rağmen, yumuşamanın tamamen karşısında olan bazı tekelci çevreleri, CHP bu dış politikası ile karşısında olacaktır. Şüphesiz ki bu konuda da CHP tekelcilerle, izlemek istediği bu dış politikası çizginin tekelcilerin

A.B.D. KARA AFRİKAYA

NEDEN ŞİRİN GÖRÜNMEK İSTİYOR

ABD Dışişleri Bakanı Kissinger son UNCTAD (Birleşmiş Milletler Kalkınma ve İşbirliği Konferansı)dan önce bir seri Afrika ülkesini kapsayan bir geziye çıktı. Bol bol vaatlerde bulunduğu gezisinde Kissinger Afrika devletlerine hoş görünmek için elinden geleni yaptı. Milyarlarca doları bulan yardım fonları, krediler teklifinde bulundu. Bununla da kalmadı Rodezya'da ırkçı rejimin son bulmasını, mevcut hükümete siyahların da (elbette burjuvalardan olacak) alınmasını istediğini söyledi.

Amerikan toplumu koyu bir zenci düşmanlığı ile eğitilmiştir. (Aşağıda alacağımız yazı bunun en iyi örneğidir.) Bunun sebebi doğrudan doğruya amerikan burjuvazisinin ve büyük toprak sahiplerinin sınıf çıkarlarıdır. Zenci düşmanlığı güden amerikan burjuvazisi hem amerikalı işçi ve emekçiler arasında sun'i bir çelişki yaratmış ve onların dikkatini kendi ortak sınıf mücadelelerinden uzaklaştırmış, hem de ikinci sınıf insan muamelesi yaptığı zencileri merikalılar sayesinde çok ucuz işgücü temin etmiştir. Aynı anlayış son zamanlarda hafiflemekle beraber burjuvazinin sürekli teşviki ile halen devam etmektedir.

Kendi toplumunda zenci düşmanlığını gayri resmi olarak devam ettiren ABD'nin Afrika'ya karşı takındığı tavır, ABD burjuvazisinin insan cıl değerleri benimsemesinden değil, sınıf çıkarlarının yeni bir politikayı gerektirmesindedir. Son Angola olayı ile iyice ortaya çıkan yıpranmış ve prestijini kaybetmiş durumdan kurtulmak isteyen ABD artık açık ırkçılığı destekleyememekte ve sınıf niteliği ne olursa olsun, burjuva iktidarları bile olsalar, ırkçılığa karşı olan Afrika Devletlerindeki yatırımları ve ekonomik çıkarları için ırkçılığa açık tavır almak zorunda kalmaktadır.

Aşağıda, Amerikan burjuvazisi tarafından körüklenen ırkçılığın (zenci düşmanlığının) canlı örneklerini Vietnam Devriminin önderi Ho Chi Minh'in anlatışıyla amerikan belgelerinden dinleyelim. Bu, Vietnam'ın kurtuluşunun yıldönümü olduğu günümüzde aynı zamanda Devrimin önderinin insancıl karakterini de ortaya koymaktadır.

LİNÇ : ABD UYGARLIĞININ AZ BİLİLEN YÖNÜ

Kara ırkın, insanlık ailesinin en çok ezilen ve en çok sömürülen ırkı olduğu iyi bilinir. Kapitalizmin yayılmasının ve yeni dünyanın keşfinin hemen ardından, yüzyıllar boyunca zenciler için bir sefalet yatağı ve insanlık için bir yüz karası olan köleliğin yeniden doğması sonucunu verdiği iyi bilinir. Belki de herkesin bilmediği şey, köleliğin sözde kaldırılmasından 65 yıl sonra amerikan zencilerinin hâlâ maddi ve manevi baskı altında tutulduğudur. Bu baskıların en korkuncu linç geleceğidir.

...
1889 la 1919 arasında ellibiri kadın ve kız, on tanesi eski büyük savaş askeri olmak üzere 2600 siyah adam linç edilmiştir. 1919'da linç edilen 78 zenciden 11'i diri diri yakılmış, 3'ü öldürüldükten sonra yakılmış, 31'i kurşuna dizilmiş, 3'ü ölüncüye kadar işkence edilerek 1' i parça parça kesilerek, 1'i boğularak 28'i de değişik yollarla öldürülmüştür.

...
1919 kurbanlarına karşı yapılan suçlamalar arasında şunları görürüz:

Biri Tarafsızlar Birliğine (Bağsız çiftçiler) üye olmaktan;
Biri devrimci yayınlar dağıtmaktan;

Biri linç olayları hakkında görüşünü pek serbestçe belirtmekten;
Biri Şikago'da beyazlarla siyahlar arasındaki çarpışmaları eleştirmekten;

Biri siyahların davasının bir lideri olarak tanınmaktan;

Biri yoldan çekilmeyip bu yüzden bir otomobil içindeki bir beyaz çocuğunu korkuttuğu için.

1920'de 50 ve 1923'de 28 linç olayı olmuştur.

Biraz ayrıntı.

"Bu akşam saat 7.40'da J.H kızgın demirle işkence edilerek yakıldı... adamın yakılmasında 2000'den fazla bir kalabalık... çok sayıda kadın ve çocuk hazır bulunuyordu... zenci arkadan bağlandıktan sonra bir ateş yakıldı. Biraz ötede içerisine demir çubuk sürülmüş başka bir ateş daha yakılmıştı. Demir ateşte kızarıncı, bir adam alıp onu siyah adamın vücuduna sürdü. Siyah adam dehşete kapıldı, kızarmış demiri elleriyle kavradı ve hava bir anda yanık et kokusu ile doldu. Kızarmış kızgın demir yer yer vücuduna sürülürken adamın bağırsıkları ta şehirden duyulmuştu. Birkaç dakika süren bu işken-

ceden sonra maskeli adamlar adamın üstüne benzin döktüler ve bağlandığı direği ateşe verdiler. Alevler yükseliyor ve bir kurşunla işinin bitirilmesi için yalvaran zenciyi sarıyordu. Onun yalvarışları kalabalığın alaylı bağırsıklarına yol açıyordu." (Chatanooga Times 13.2.1918)

"Zencinin üzerine petrol döküldüğü ve tutuşturulduğu zaman; erkek kadın ve çocuk 15.000 insan alkış ko pardı. Siyah adama daha yakın olmak için itişip kakışıyorlar, döğüşüp bağırsıyorlardı... Onu kızartmak için ateş yakarlarken kalabalıktan ikisi de onun kulaklarını kesip attılar."

Başka biri onu arkasından kesmeğe çalışıyordu... Kalabalık dalgalandı ve her biri yakılan zenciyi görebilecek biçimde yer aldılar. Zencinin vücudunun eti tamamen yanınca çıplak kemikleri yere serildi ve demin insan olan bir varlık şimdi bir duman ve alevler içinde kıvrım kıvrım yanmış yatan bir parça. Herkes hâlâ orada seyrediyordu...

(Memphis Press, 22.5.1917)

...biri kulaklarını kesti, bir başkası tenasül organını kesip attı. İpe tutunmağa uğraşırken ellerinin parmakları kesildi. Onu bir ağaca çekereklerken dev gibi bir adamın boyununu kamaladı. Zenci en azından 25 yara aldı.

"...bir kaç defa ağaca çekildi sonra mangala indirildi. En sonunda bir adam onu bir ucu ata bağlı bir kemende bağladı, Waco caddelerinde ata sürüklettiler. Onu astıkları ağaç valinin evinin pencerelerinin tam altında idi. Kalabalık onu asarken valide onları seyrediyordu. Yol boyunca herkes zencinin bir yerini kırıyordu. Kimi ona küreklerle, kimi kazmalarla, tuğlalarla, deyneklerle vuruyordu. Vücudunu baştan ayağa yaralar kaplamıştı. Ateş yakıldığı zaman binlerce kişinin boğazından bir sevinç çığlığı koptu. Çok geçmeden ceset herkesin görebileceği şekilde havaya kaldırıldı ve arkasından büyük bir alkış tufanı koptu..." (Crisis, Temmuz 1916)

"Her türlü sosyal sınıftan adamlar, kadınlar, çocuklar vardı. Hapishane dışından gelen kalabalığı çok sayıda yüksek sosyete mensup kadınlar izliyordu, yakın sokaklardan daha niceleri kalabalığa katılıyordu... Zencinin cesedi yere düşünce onu bağladıkları ipin parçalarını kapışmak olay oluyordu..." (Vicheburg Evening Post, 4.5.1919)

30 yılda 11'i kadın olmak üzere 708 beyaz linç edildi. Bazıları grevler örgütlediği için, bazıları siyahların davasına gönül verdikleri için.

Amerikan "uygarlığı"nın suçları hakkındaki koleksiyon arasında linç olayı şerefli bir yer kaplar.

La Correspondance Internationale No:59
1924'te yayınlanmıştır.

leherine olduğu yolunda onları ikna etmeye yönelecektir. Çünkü; CHP'nin bugünkü "fel sefesi" ve politikası tekelciliği kazanma yolundadır ve elbetteki dayanmak istediği toplumsal güç olarak da onları görecektir.

CHP Türkiye'nin ekonomik, siyasal bağımsızlığına tamamen son verecek, emekçileri tam bir açıklık ve sefaletle sürükleyecek, yerli tekelleri Batı Avrupa tekellerinin Türkiye'deki bir acentası durumuna getirecek (bu yerli tekellerin de işine geliyor) AET ile bütünleşmeyi kabul etmektedir.

AET ile bütünleşme hiçbir zaman emekçilerin çıkarına değildir, aksine fazla ileriye gitmeyeceğini gören ilerde AET'nin Türkiye'de ve Orta Doğu'da yaratılan kârın paylaşılmasında belli bir komisyon alan uzantısı olmak isteyen tekelci sermayenin tamamını çıkarır. AET ile bütünleşmeyi kabul etmekle, CHP, emekçilerin çıkarını ne ölçüde koruduğunu gösterir.

Bildirgede AET konusunda şöyle deniyor;

"CHP, AET ile ilişkilerimizin sürdürülmesinden yanadır. CHP, Türkiye'nin AET'ye tam üye katılmasını, ekonomik açıdan olduğu kadar siyasal açıdan da yararlı görür"(Sf. 223)

CHP kimin açısından "AET'ye katılma"yı ekonomik ve siyasal açıdan yararlı görüyor? Malum çıkarlarının mı !..

AET konusunda, CHP'nin diğer burjuva partilerine nazaran farkı, AET tekellerinin karşısında yerli tekelci sermayenin çıkarını daha ciddi gözetmesidir.

Örneklensek;

"Bu durum değişmezse, AET, Türkiye i-

çin taşıyamayacağı bir yük olacaktır." (Sf. 223 Bildirge)

Burada kullanılan "yük" kelimesinin AET ile bütünleşmeyi kabul ettikten sonra ne anlama geldiğini her halde CHP bile izah edemeyecektir.

CHP'nin "ulusal güvenlik" dış politika konusunda yürüttüğü çizginin, diğer burjuva partilerinin yürüttüğü çizgiyle renk açısından pek farkı yoktur. Olamaz da, çünkü son tahlilde aynı toplumsal kesimin çıkarı için hareket etmeyi amaçlamaktadırlar.

ÖZETLERSEK

Bu yazının sonuçlanması açısından soru şu: CHP tutucu bir parti midir? Bu sorunun cevabını doğru olarak verebilmek, tutuculuk kavramını süreci içinde canlı olarak ele almayı, kıyaslanan güçlerin niteliğini, bunun için de toplumsal, ekonomik siyasi gelişim sürecinde sınıfsal mücadelenin kazandığı boyutları değerlendirmeyi gerekli kılar.

CHP Türkiye'de sınıfsal mücadelesinin bugünkü durumu içinde tekelci düzeni düzenlerken, tekelciliğin çıkarlarına pek dokunmaması, hatta, onların çıkarlarını daha bilinçli koruma dahi; emekçilerin bazı ekonomik çıkarlarını gözetmesi, siyasal alanda demokratik özgürlüklerden yana olması, dış politikada detant'ı (yumuşama) ve silahsızlanmayı savunmasından dolayı, diğer burjuva partileri AP, MHP, MSP, DP'ye nazaran "ilerici"dir.

Ama CHP tekelciliğe karşı olan bugünkü anlayışını değiştirmemezse, tekelcili-

ğin tasfiyesine yönelik, açık ve köklü tavır almazsa "değişiklik" anlayışını bugünkü şekliyle korursa, yarın emekçi kitlelerin mücadelesinin daha bilinçli bir şekil almasıyla tutucu, gerici bir parti durumuna gelecektir. Toplumsal muhalefetin önünde tekelciliğin çıkarlarını koruyan açık bir set olacaktır.

İlerici, tek tutarlı devrimci sınıf proletaryaya, onun ideolojisi sosyalizm açısından CHP'nin bugünkü niteliğindeki bu yağı iyi değerlendirilmelidir. Sosyalizm açısından CHP'nin şimdilik, bugün için sakladığı "ilerici" ve tutucu olan yani toplumsal kökenlerinden soyutlanmadan boyutlarıyla bilinmeli CHP'ye karşı politikada bu önemli unsur hiçbir zaman gözardı edilmemelidir.

Bu bakımdan, sosyalizm tarafından CHP'ye karşı alınacak tavır, bilimin, işçi sınıfının evrensel mücadelesi ile birlikte yürütülen deney birikiminin ışığında değerlendirilmelidir. Gerek uzun vadeli, gerekse de onun bir parçası olan günlük politikada CHP'yi olduğu gibi bütün yönleriyle görmelidir.

Sosyalizm, işçi sınıfını kendisine ka-
zanmak için bağımsız ideolojik, politik hat-
tını koymalıdır. Elbette ki böyle bir şey
yaparken, bugün için tehlikesi çok daha faz-
la olacak sekterce tavırlar içine girilme-
melidir. CHP'nin tekelciliğin etki alanı dışına çıkması veya CHP'nin tekelciliğin etki alanından kurtulabilmesinin de, böylece ileriyeye doğru tutarlı bir adım atabilmesinin de, kesin garantisini, sosyalizmin ideolojik ve politik hattının doğru bir anlayışla emekçilere ve proletaryaya verilebilmesinde yatıyor...

burjuvazi saldırısına hazırlanırken

Böylece burjuvazinin işçi sınıfına oynadığı oyunu bir kez daha görmekteyiz. Grevdeki işçinin çalışmasını yasaklayan, çalıştığı zaman ağır hapis ve para ile cezalandıran kanunlar, grevdeki bir fabrikanın üretimini başka bir fabrikada yapılmasına engel olmamaktadırlar. Burjuvazi işçilerle patronun kanun karşısında eşit göstererek sömürsünü gizlerken, hayat sürekliliği bu sömürüyü açığa vurmaktadır. Ve kanunların kimin yanında olduğunu, işçiler her gün biraz daha iyi görmektedirler.

Bu yüzden işçiler, mücadelelerin de zafer kazanmak istiyorlarsa (burada açıkça görüldüğü gibi patronların dayanışması, onları güç durumda bırakmaktadır) işte bu durumun önüne geçmekten sınıf olarak hareket edebilme sınıf olarak mücadele edebilme adımı atırları zaman geçebileceklerdir. Yani toplu sözleşme dönemi olmamasına rağmen diğer fabrikadaki grevci işçi arkadaşlarını destekleyerek, onların zafer kazanmalarını sağlayabilirler. Grevci işçiler de diğer fabrikalarda ki işçilerin desteğini sağlayabilirler. İşte bu ayrı fabrikalardaki işçilerin

aynı anda ve diğer fabrikalarda işçilerin patronlar karşısındaki zaferi için grev yapmaları işçilerin dayanışmasını gösteren grev, yani DAYANIŞMA GREVİ'dir. Ve örnek olarak bugün Haymak işçilerinin önlerindeki görev de bunun yollarını aramaktır.

Diğer yandan burjuvazinin son olarak başvurduğu fabrika kapatmaları da, yine mücadelenin çözüm ve başarısını tek fabrikanın içinde olmaktan çıkarmaktadır. Ve diğer işçilerin de yardımını gerektirmektedir, ki bu da yine başka bir açıdan işçi sınıfının dayanışma grevi talebini acil olarak diğer ekonomik-demokratik taleplerinin içinde ön plâna çıkartır. Ama yine de dayanışma grevi ekonomik mücadelenin sınırları içersinde kalmaktadır. Bu mesele temel görevleri işçilerin siyasal mücadelesini örgütlemek olan sosyalistlerin önüne bu ekonomik talebi siyasal mücadeleye nasıl bağlayacakları sorusunu çıkartır.

DAYANIŞMA GREVİ NASIL BİR TALEPTİR ?

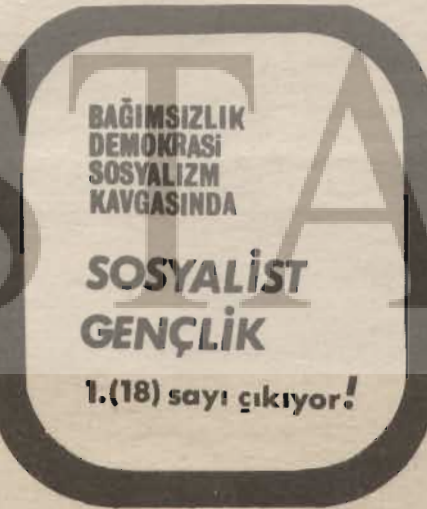
İşçi sınıfının ve ona bağlı olarak da mücadelesinin daha gelişkin olduğu ülkelerde, örneğin Fransa'da, İngiltere'de dayanışma grevi işçi sınıfının burjuvaziden söke söke aldığı bir hakktır. Ama Türkiye'de dayanışma grevi hakkı yasalar tarafından tanınmamıştır. Ve işçi sınıfının bu yoldaki mücadelesi, kapitalizmin gelişimine uygun olarak daha zayıftır. Bu yüzden dayanışma grevi (genel grev de bununla birlikte alınmalıdır) hakkı da ha da önem kazanmaktadır. Çünkü dayanışma grevi hakkının alınması, bu yoldaki mücadele işçilerde dayanışma ruhunun gelişmesine, tek fabrikadaki grevden daha yoğun olarak işçilerin güçlerinin kaynağını görmelerine ve birleşebilecekleri, örgütlenebilmeleri ölçüde patronları dize getirebileceklerini öğrenmelerine hizmet eder, içinde siyasal bilincin filizlerini taşır. Hele geri kalmış ülkelerde sistemli bir ajitasyon bu filizin daha da çabuk olgunlaşmasını sağlayacaktır. Ama yine de dayanışma grevi ekonomik mücadelenin boyutları içersindedir. Çünkü biraz önce de söylediğimiz gibi gelişmiş kapitalist ülkelerde bu hak alınmış olmasına rağmen yine de düzen kapitalizmdir. Yine de sömürü ortadan kalkmamıştır. Bu yüzden işçi sınıfının iktidar mücadelesi ile dayanışma grevi talebi arasındaki farkı görmek zorundayız ve bu durum işçi sınıfının mücadelesinde dayanışma grevinin çok önemli bir adım olarak durduğunu hele sosyalistler tarafından sistemli olarak ajitasyon ve propaganda yapılırsa işçi sınıfının bilincinin gelişmesine önemli ölçüde hizmet edeceğine, ve son zamanlardaki fabrika kapatmalarının bu talebi somutlaştırıp, daha da acil hale getirdiğini gösterir. Ama yine de dayanışma grevinin işçi sınıfının devrimci mücadelesi yolunda bir reform olduğunu ve böylece kalacağını gösterir. Yani elde edilmesi sömürüyü ortadan kaldırmaz. Bu yüzden de dayanışma grevi bilincine ulaşmış her işçinin bilinci gerçek siyasal bilinç olamaz, gerçek sınıf bilinci olamaz. Çünkü işçiler sınıf siyasal bilincini ekonomik

mücadelenin sınırları içinde değil, bunun dışından alacaklardır. Ve bunun nedeni, Türkiye'de sürekli karıştırılan, eski, eski olduğu ölçüde de çok önemli bir sorunu ortaya çıkarmaktadır. Bu sorun, gerçek sınıf bilincinin ne olduğu ve işçilerin bunu nasıl kazanacaklarıdır. Bunun için sosyalistler ekonomik mücadeleyle siyasal mücadeleyi nasıl birbirine bağlayacaklardır? Bu yüzden konumuzun tam açılabilmesi ve dayanışma grevinin daha somut hale gelebilmesi için sınıf bilincinin ne olduğu ve işçilerin bunu nasıl kazanabilecekleri, yerimizin darlığı yüzünden bir dahaki ÖNCÜ' de işlenecek olan bir sorun olacaktır.

GAZETENİZ ÖNCÜ'YE ABONE OLMAK İÇİN
POSTA ÇEKİ OLARAK ERDEM AKBULUT
ADINA 20098310 NUMARALI HESABA PARA
YATIRMANIZ YETERLİDİR. AYRICA MEK -
TUPLA BİLDİRMEYE GEREK YOKTUR,

6 aylık 25 TL

12 aylık 50 TL

Baştarafı 2. Sayfada

patronu ile ESAŞ patronu birleşmişti. Bugün İzzal patronu ile Haymak patronu birleşmişlerdir. Çünkü onların amaçları bir; hepsinin amaçları biz işçileri daha çok sömürmek. Hepsinin amaçları bize hiçbir hakkımızı vermemek. Bizleri yokluğun, yoksulluğun çukurunda tutmak.

Bunun için de işçilerin dayanışmasını engellemek istiyorlar. Önemli kanunları çıkartıyorlar. Dayanışma grevi, genel grev hakkımızı gasp ediyorlar. Çünkü biliyorlar ki, dayanışma grevi hakkımız olursa, birkaç fabrika da birden greve gittimizde haklarımızı birkaç gün içinde alacağız. Birlik olunca mücadelemiz zaferle sonuçlanacak. Bu yüzden önümüze engel koyuyorlar.

Ama bizler hakkımızı mücadele ederek alacağız. 1963 yılına kadar grev hakkımız yoktu, 1963'te grev hakkımızı aldık. Daha bu 1 Mayıs'a kadar 1 Mayıs'ı bizlere "Bahar ve Çiçek Bayramı" olarak yutturuyorlardı. Bu 1 Mayıs'ta yüzbinlerle 1 Mayıs işçi bayramı olarak, dünya işçilerinin birlik dayanışma ve mücadele günü olarak kutladık. Dayanışma ve genel grev hakkımızı da mücadele ile alacağız. Birliğimizle alacağız. Örgütlenerek alacağız. Ancak o zaman işçi sınıfının mücadeleye bayramını sömürsünü, zulmün ve zorbalığın kulelerine dikebilecekiz. YAŞASIN İŞÇİLERİN BİRLİĞİ !

YAŞASIN DAYANIŞMA VE GENEL GREV HAKKIMIZ !

YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ ZULME VE SÖMÜRÜYE KARŞI MÜCADELESİ !

Baştarafı 8. sayfa

larla beraber o bayramı (24 Temmuz) kutlayabilirler...

CHP Gençlik Kolları MYK Başkanı Zeki Alçın 1 Mayıs'la ilgili verdiği demeçte şunları söylüyordu: "...Türkiye işçi sınıfını bu bölünmüşlük içinde tutan ve bu bölünmüşlüğü aşamayan işçi örgütleri sermayeye hizmet etmektedirler."

1 Mayıs gösterisi aynı zamanda, işçi sınıfının sendikallik birliğinin sağlanabileceğinin ispatlandığı bir olay oldu. Bu birlik bugün DİSK çatısı altında toplanmaktadır ve bağımsız veya TÜRK-İŞ içinde bile olsa eylem alanında sermayeye karşı birleşmekten geçmektedir. 1 Mayıs gösterisine bazı bağımsız sendikalar ve TÜRK-İŞ'e bağlı sosyal-demokrat OLEYİS te katıldı. OLEYİS gibi bütün sosyal-demokrat sendikalar da (TÜRK-İŞ içinde bunlar çoğunlukta) bu gösteriyeye katılıp işçi sınıfının birliğinden yana olduklarını ispatlayabilirlerdi. Fakat Zeki Alçın'ın ağzında "işçi sınıfının birliği" koca bir yalan olmaktadır. Ve bunu 1 Mayıs'a (gerici TÜRK-İŞ sendikaları gibi) katılmamakla da belgelediler.

1 MAYIS BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİNİN BİRLEŞİK EYLEMİ!

1925 yılından beri kutlanması burjuvazi tarafından engellenen 1 Mayıs 200 bini aşkın işçinin katıldığı dev bir gösteriyle kutlandı.

İlk olarak işgal altında 1918'de emperyalistlerin İstanbul'u işgalleri sırasında başlanan ve her sene en ternasyonal marşı söylenererek kitlesel olarak yapılan kutlamalar 1925'te burjuva hükümetleri tarafından yasaklanmış ve gösteri yapan işçiler tutuklanmıştır. Bununla kalınmamış 1 Mayıs bahar bayramı ilan edilip bu günün işçilerin mücadele, birlik ve dayanışma günü olduğu unutturulmak istenmiştir. Bundan sonra her 1 Mayıs'ta öncü işçiler ve sosyalistler tutuklanarak "muhtemel" bir kitle eylemini engellemek istemişlerdir. Fakat bütün bunlar Türkiye işçileri arasındaki 1 Mayıs geleneğini yokedememiştir.

Ve 1976 1 Mayıs'ı göz halindeki bu geleneğin dev bir alevlenişi olmuştur. Bu, elli yıllık bir aradan sonra Türkiye işçi sınıfının nitel ve nicel gelişmesinin göstergesi olmuştur. Karanlığı, zulmü ve sömürüyü yok edecek dev yani Türkiye Proletaryası artık uyanmakta dünyanın diğer ülkelerinde mücadele eden kardeşlerinden ayırarak geri olmadığını ortaya koymaktadır.

1 Mayıs'ta bütün dünya işçileri proletaryanın birlik, dayanışma ve mücadele azmını ortaya koymak için aynı sloganla "Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz!" sloganıyla sokaklara çıktılar. Bu 1 Mayıs'ta da böyle oldu: İsrail'de İsrail Komünist Partisi (Arapların ve Yahudilerin ortak partisidir) önderliğinde işgal altındaki Arap Bölgesinde gösteri yapan emekçiler İsrail polisiyle çatıştı. Bir arap genci öldü, İtalya'daki gösterilerde çıkan çatışmada 40 kişi tutuklandı. Habeşistan'da yapılan gösteriler "ilerici" iktidarın baskısı ile karşılaştı. Sonuç, bir ölü ve iki yaralı, onlarca kişinin tutuklanması oldu. Japonya'da başkent Tokyo'da ve diğer şehirlerde yüzbinlerce japon işçisi yürüdü. Ve bütün ülkelerde İtalya, Portekiz vd. yığınsal işçi gösterileri oldu. Gösteriler birçok yerde iktidarın engellemesi ile karşılaştı. Ölenler ve yaralananlar oldu. Yüzlerce işçi ve sosyalist tutuklandı. Fakat her sene olan hiçbir engelleme milyonlarca işçinin bütün ülkelerdeki ortak davranışını engelleyemedi ve bundan sonra da engelleyemeyecek.

Türkiye'de de iktidar 1 Mayıs mitingini engelleyemeyince kiralık kağıtları olan komandolarla baskı yapmaya çalıştı. 1 Mayıs afişi asan öğrenci Mehmet Dağbaşı öldürüldü. Miting sonrasında ise işçi Mehmet Kocadağ ve SBF öğrencisi Ali Fuat Okan pusuya düşürülerek kahepece katledildiler.

Fakat bütün bu baskılar yüzbinlerce işçinin "Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz", "Bağımsız Türkiye", "Doğu'da Millî Zulme Son", "Tek Kurtuluş Sosyalizm", "Bağımsız Kıbrıs", "İşçiler Birleşin ve yerden yükselin" vb sloganlarla biraraya gelmelerine mani olamadı.

50 yıllık bir aradan sonra Türkiye işçileri de proletarya'nın uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele geleneğine olan sadakatini kitlesel olarak ispatlıyordu.

CHP VE TÜRK-İŞ

Lâfta bir işçi sendikası olan ve Türkiye işçilerinin sayısal olarak büyük kısmının toplandığı TÜRK-İŞ'in 1 Mayıs karşısında takındığı tavır, onun patron sınıfı yanlısı çirkin yüzünü iyice ortaya sermiştir. TÜRK-İŞ yöneticileri 1 Mayıs'ın değil 24 Temmuz'un İşçi Bayramı olduğunu öne sürerek daha doğrusu burjuvazinin bu resmi aldatmacasının arkasına sığınarak 1 Mayıs'a katılmadı. Bilindiği gibi 24 Temmuz lokavt'ı patronlara kanuni bir hak (!) olarak veren ve bu yüzden binlerce işçinin işten atılmasının kanuni zeminini sağlayan, bunun yanında 13,17, vb. birçok anti-demokratik maddeler içeren İş Kanununun kabul edildiği gündür. B.Ecevit'in Çalışma Bakanı olduğu zaman kabul edilen bu kanun, burjuvazi tarafından işçilere bir lütuf gibi yutturulmaya çalışılmaktadır. Hatta aldatmacayı süsleyip iyice yaldızlayabilmek için bugün İşçi Bayramı olarak kabul edilirmeye çalışılmaktadır.

TÜRK-İŞ yıllardan beri bu aldatmacanın gönüllü mikrofonu görevi görmektedir. Fakat o derece prensip sahibi

bidirler ki (!) sabah akşam küfür ettikleri sosyalist ülkelere, 1 Mayıs bayramlarına katılmak için gitmeye çekinmemektedirler. TÜRK-İŞ yetkilileri Sovyetler Birliği ve Romanya'ya giderken kendilerine gezi fırsatı çıktığında 1 Mayıs'ı İşçi Bayramı olarak kabul etmekte fakat iş o günkü den ülkelerinde kutlamaya gelince bundan yan çekmektedirler.

Aynı tutarsızlığı ve yalpalamayı CHP'nin resmi politikasında görürüz. 1 Mayıs'ın uluslararası işçisinin birlik, dayanışma ve mücadele günü olduğunu açıkça inkar edemeyen fakat kendi liderlerinin hazırladığı ve birçok anti-demokratik madde içeren İş Kanununun kabul günü olan 24 Temmuz'dan da vazgeçemeyen CHP, kendi akillarınca bir uzlaşma formülü (!) önermişlerdir. Buna göre her iki gün de işçi bayramı olacak; biri uluslararası diğeri ulusal işçi bayramı. CHP'nin kaypak ve burjuvaziye hizmet eden politikası burada da sırtıyor.

Proletarya aynı burjuvazinin olduğu gibi dünya çapında bir sınıftır ve 1 Mayıs işçi sınıfının burjuvaziye karşı olan duygularını ifade için yeterlidir. Bizim, Türkiye işçilerinin İş Kanununun kabulünden dolayı herhangi bir minnet duygumuz ve bu lütfü (!) teşekkür etmek için bayram yapmaya niyetimiz yok. CHP liderleri burjuva-

Devamı 7. Sayfada

İZMİR'DE 1 MAYIS

1 Mayıs İstanbul'da yüzbinlerce katıldığı dev bir gösteri ile kutlanırken aynı gün sosyalistler İzmir'de Kent Lantik işçilerinin grev yerine bir yürüyüş yaptılar. Devrimci sloganlar haykırılarak yapılan bu yürüyüşten sonra grevci Kent Lantik işçileri ile, onlarla dayanışma halindeki diğer işçilerin de bulunduğu grev yerinde 1 Mayıs kutlandı. Sosyalistler ve işçiler ant içerek dağıldılar.

Daha sonra gösteri yapıldığını haber alan polis çevreyi sardı. Çeşitli yerlerde ve taşıtlarda arama yaptı.

Aynı gün sosyalistlerin ve işçilerin katıldığı bir gece düzenlenen DİSK tiyatrosunun, folklor ekiplelerinin, halk ozanlarının ve devrimci koronun yer aldığı gecede konuşan işçiler, işçi sınıfının uluslararası dayanışma, birlik ve mücadelesini vurguladılar.

Bu arada, 1 Mayıs'ın kutlanması döneminde İzmir'de yaşanan ilginç ve kışkırtıcı kadar ibret verici olan bir olayı da vermeden geçemeyeceğiz. DİSK Bölge Temsilcisi Vural Arslan'ın, DİSK'in 1 Mayıs afişlemesini moderatörlerle birlikte yapmasıdır!

KIBRISLI RUM İŞÇİLER : TÜRKLER BİZİM KARDEŞİMİZDİR !

Dünya işçilerinin birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs'ta işçi sınıfının uluslararası birlik ve dayanışma sloganları bütün Türkiye'de olduğu gibi bütün diğer ülkelerde de haykırıldı. Özellikle Kıbrıs'ta yapılan gösteriler Türkiye işçilerine proleter enternasyonalizminin olduğunu gösteren canlı bir örnek oldu.

Türkiye ve Yunanistan'da burjuvazinin siyasi iktidarları kendi soygun ve zulüm düzenlerini devam ettirebilmek için, Kıbrıs meselesini kitlelerin dikkatinin çekileceği ve böylece onların muhalefetlerinin önüne bileceği sovenizm metası olarak kullanmaktadırlar.

Her burjuva hükümeti de diğer ülkeye halkını düşman olarak göstermekte ve "millî çıkarlarını" önemli olduğu bu dönemde sınıf mücadelesinin ve tabii ki bu sınıf mücadelesinin ürünü olan daha iyi ücret ve hayat şartları isteklerinin gömdüklük "bir kenara bırakılmasını" talep etmektedirler.

Amaçları açık, her ikisinin de soyguncu amaçlarla gözlerini diktiği Kıbrıs meselesini sürekli canlı tutarak işçileri ve emekçileri kendi aleyhlerine ve burjuvazinin lehine "fedakârlığa" çağırılmaktadırlar. Bunu yaparken

de utanmazca halklar arasında düşmanlık ve kin tohumları saçmaktadırlar.

Fakat işçiler, Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs'lı işçiler burjuvazinin bu oyununa geliyorlar mı? Görünen o ki Türkiye ve Yunanistan burjuvalarına hevesleri kursaklarında kalamaz.

1 Mayıs gösterileri bütün ülkelerde olduğu gibi adı geçen ülkelerde de işçilerin savaştan yana olmaları, burjuvazinin soygun emelleri ne katılmadıkları ve burjuvaziye karşı proleter mücadele ve dayanışmanın dan yana oldukları konusunda açık kanıtlar getirdi.

İstanbul'da yapılan 1 Mayıs gösterilerinde Kıbrıs'lı ve Türkiye'li işçiler ve sosyalistler "Bağımsız Kıbrıs" ve Türk-Yunan işçilerinin dostluğunu işleyen dövizlerle Türkiye'de ki siyasi iktidarın Kıbrıs'taki işgal dayanan plânlarına katılmadıklarını, Kıbrıs'lı Rum ve Yunan işçileriyle olan kardeşliklerini göstermeye çalıştılar.

Aynı gün, yani 1 Mayıs'ta Kıbrıs'ta Rum işçileri de Kıbrıs'taki Komünist Partisi olan AKEL'in önderliğinde kızıl bayraklarla sokaklara çıkıyor, Türk işçileri ile olan enternasyonal bağliliklerini açıklıyorlardı. Onlar,

"Türk işçileri bizim kardeşimizdir, düşmanımız değil" haykırışlarıyla Rum ve Yunan burjuvazisinin Türk düşmanlığı perdesi altında soygun ve sömürülerini gizleme oyunlarını yutmadıklarını gösteriyorlar ve Türk işçileriyle olan dostluklarını bütün dünyaya haykırıyorlardı.

Türkiye'li işçiler! İşte enternasyonalizm budur. Rum işçilerinin söyledikleri gibi savaşa karşı çıkmak, kendi burjuvazisinin oyunlarına kapılmamak her ülkedeki dili ve dini ne olursa olsun her milletten işçilerin dayanışma, kardeşlik ve mücadele birliğini savunmaktır.

Açık söylemek gerekir Rum kardeşlerimizin davranışı karşısında bizim yani Türkiye'li işçilerin davranışı çok cılız kalmıştır. Gelecek 1 Mayıs'ta bu eksikliği kapatmak bizim önümüzdeki bir sınıf görevidir. Gelecek yıl sadece İstanbul'da değil bütün Türkiye'de işçiler, Rum kardeşlerinden geri kalmadıklarını, kendilerinin de bir sınıf olarak kendi burjuvazilerinin oyunlarına kapılmadıklarını Rum işçilerinin sloganlarıyla yani "Rum işçiler bizim kardeşimizdir, düşmanımız değil" haykırışlarıyla göstermelidirler ve Türkiye burjuvazisini şunu bilsin ki Türkiye işçi sınıfı bu nu gösterecektir.